

½Høringssvar/indsigelse til Fødevareministeriets og Miljøministeriets:

Udkast til strategi for bæredygtig udvikling af akvakultursektoren i Danmark 2014-2020.

Mine kommentarer til strategien bygger udelukkende på forhold vedrørende ferskvandsdambrugene, som har været mit arbejdsområde i snart 45 år med relationerne som primærproducent, foderudvikling som bestyrelsesmedlem og formand for Dansk Ørredfoder i perioden med udviklingen af tørfoder, i dag Biomar, medlem af bestyrelsen og formand for Dansk Dambrugerforening gennem mere end 20 år, medlem af Teknologirådets styregruppe for akvakultur, medlem af arbejdsgruppe for perspektivplan for akvakultur i begyndelsen af 1990'erne, omm.

Kommentarer:

1.1 Afsæt for strategien:

Man forsøger, at formulere et fundament til strategi, der både er faglig og juridisk ukorrekt. Danmarks oplysninger til EU om den danske implementering af Vandrammedirektivet bygger på et urigtigt grundlag, hvor danske myndigheder slet ikke taget og fået undersøgt de af EU krævede parametre. Den samme mangel er gældende for vandplanerne, og formuleringen om, at der ikke måtte ske forringelse af miljøets tilstand har man aldrig kunnet give et svar på, da myndighederne ved så godt som alle vandløbsstationer har undladt at tage de krævede objektive prøver, der er de eneste, der kan registrere vandkvaliteten i vandløbene.

1.3 Akvakulturen i Danmark:

Ferskvandsdambrugets udvikling i Danmark har siden 1980'erne været en erhvervsmæssig katastrofe med et fald i produktionen fra begyndelsen af 1990'erne fra ca. 35000 tons til ca. 26000 tons i 2001, et fald på 26 %. Og det er ikke på grund af manglende interesse for at producere ørreder i Danmark, men udelukkende på grund af benspænd fra et myndighedssystem, der ved urigtige og tilbageholdte oplysninger, sammen med holdningsprægede indstillinger til politikerne om ferskvandsdambrugets skade på det danske vandmiljø og den danske natur. Oplysninger som blev ført frem i en periode, hvor der var lydhørighed over for afskaffelse af så godt som al animalsk produktion i Danmark. Endvidere brugte myndighederne eksemplet med, at alle opstemninger i Danmark var årsag til manglende forbedring i den danske natur og det danske vandmiljø.

Produktionen på de danske ferskvandsdambrug lå konstant på ca. 35000 tons fra slutningen af 1970'erne til ikræfttræden af VMP 1 i 1990.

Op gennem 80'erne startede myndighedernes afviklingsstrategi over for dambrugserhvervet, hvor man i stedet for registrering af dambrugenes miljøpåvirkning fik gennemført en lovgivning, hvor man ville styre den danske dambrugsproduktion ved tildeling af foderkvoter udregnet af embedsmænd, der slet ikke besad en faglig viden, der kunne underbygge tildeling af foder.

Det var en bevidst handling fra Miljøstyrelsen, idet man på denne måde kunne administrere med henblik på en minimering/afvikling af dambrugsproduktionen ved de jyske vandløb ud fra postulater og hjemmelavede

modelberegninger, frem for underbygget faglig viden med dokumenterede udlednings tal på baggrund af analyser fra autoriserede laboratorier.

1.4 Miljøforhold:

Vand Miljø Plan 1 fra 1987 beskrev en udledningskvote for det samlede ferskvands dambrugserhverv på:

BI5: 3300 tons

Total N: 1400 tons

Total P: 120 tons.

Udledningen fra samtlige dambrug på grundlag af dambrugenenes pålagte egenkontrol, taget af autoriserede/akkrediterede laboratorier, viste, når man sammenkørte produktionen og foderforbruget, at ferskvandserhvervets udledning i de følgende år var:

	BI5	Susp.stof	Total N	Total P	Ammonium
1991	2025	665	562	77	507
1992	1803	- 211	538	69	559
1993	1602	- 56	587	55	592
1994	1385	-1337	328	48	549
1995	1291	-1289	511	46	484

Alle dambrugere betalte samlet langt over 5 mill. kr. årligt for analyserne. Tallene blev sendt direkte fra laboratorier til amter og Miljøstyrelse.

Dambrugerforeningens sekretariat fik udarbejdet beregningsmodel for den årlige udledning. Modellen var til høring i Miljøstyrelse og godkendt der.

Da Miljøstyrelsen selv var betænkelig ved deres egen beregninger om tildeling af foderkvoter til dambrugerne, var der en klar aftale mellem Miljøstyrelsen og Dambrugerforeningen, at lige så snart, der var en opgørelse af dambrugernes udledning af BI5, N, og P, ja så ville Miljøstyrelsen øjeblikkelig tilpasse dambrugsbekendtgørelsens foderbilag, således at fodertildelingen blev udregnet efter erhvervets udledning af BI5, N og P.

Med de meget flotte resultater fra erhvervet skulle konsekvensen være en foderopskrivning på over 40 %, og dermed holde sig pænt under kravene til erhvervet i VMP 1. Men Miljøstyrelse og politikere løb fra aftalen, udelukkende med den begrundelse, at hvert dambrug skulle lave et meget stort måleprogram for at man kunne ændre fodertildelingen.

(Se hvordan man flytter fodertildeling fra dambrug til dambrug i dag.)

Det er bemærkelsesværdigt, at Naturstyrelsen, med tilfredshed, beskriver en produktion i 2011 på 26156 tons og en udledning, der er større end fra produktion i begyndelsen af 1990'erne på ca. 35000 tons.

Og så fremhæver Naturstyrelsen med stolthed, at den mindre produktion nu sker fra 35 moderne dambrug og 160 klassiske dambrug med basal rensning med lav grad af miljøeffektivitet. I 1990 var der ca. 550 dambrug med "basal" rensning, bundfældningsbassiner, plantelaguner, mikrosigter mv.

Endvidere undlader man helt, i disse CO2 tider, at gøre opmærksom på hvor meget energiforbruget til produktionen er steget med i de nye recirkulerede anlæg,

Konsekvensen af myndighedernes benspænd for traditionel dambrugsdrift og erstatte det med højteknologiske recirkulerede dambrug uden brug af ret meget vand, de såkaldte modeldambrug, har været den største katastrofe gennem tiderne for erhvervet.

Produktion af levende organismer til fødevarer kan ikke produceres på grundlag af ideologiske holdninger bag et skrivebord, som tilfældet har været gennem de sidste 20 år med krav om anvendelse af teknologi, som ikke er gennemprøvet, samtidig med det slet ikke økonomisk kan hænge sammen. Ideologiske myndighedspersoner har ganske enkelt presset krav igennem, som er uopnåelige.

Resultatet i dag er, at en meget stor del af modeldambrugene er i økonomisk uføre på grund af de store investeringer. I særdeleshed er 9 af de 10 model 3 dambrug gået konkurs.

Derfor er det et beskæmmende ansvar Naturstyrelsen har påtaget sig ved at fortælle samfund, politikere og EU, at vi i Danmark kan præstere en vækststrategi inden for ferskvandsdambrugsområdet.

Myndighederne har tværtimod afviklet over halvdelen af dambrugene gennem de sidste 20 år ved fagligt benspænd og økonomisk lokkemad ved omlægning til nye systemer, eller tilskud til nedlægning af produktionen.

Opstemninger:

Den væsentligste årsag til myndigheder og interessegruppers aversion mod dambrugserhvervet i Danmark er ikke det sunde produkt, en ørred er at spise. Derimod har man bildt sig selv ind, at vandløb, miljø og natur ikke kan eksisterer, hvis man ikke får nedlagt alle stemmeværker i hele Danmark.

Dertil er kun at bemærke, at den eneste energi, samtlige landdistrikter i Danmark har anvendt gennem de sidste 600-700 år er opstemninger af vandløb som energikilde til at male korn og efterfølgende fra ca. år 1900 til etablering af jævnstrømselværker. Derudover var den anden, men meget mindre energikilde på landet vindmøller.

Derfor er det total uforståelig, at de mennesker, der er fortalere for, at vi skal udnytte naturens egne ressourcer i den grad scorer et selvmål ved i 1980'erne og fremefter, at påstå at natur, miljø og vandmiljø ikke kan eksisterer ved at bibeholde vore opstemninger, hvor de kan gøre gavn, produktionsmæssigt og ved at spare andre ressourcer.

For de samme personer vil vel ikke påstå, at vores natur, miljø og vandmiljø har været i en forfærdelig tilstand gennem de sidste 600 år.

Danske dambrugere har levet med, i og af naturen gennem over 100 år, og har indtil 1980'erne været førende på alle områder. Alle lande verden over fik gode ideer og købte maskiner og know how i Danmark. Udviklingen af tørfoder til ørredfoder skete også i Danmark fra midt i 1970'erne. Alt skete i et tæt samarbejde mellem dambrugerne og erhvervets virksomheder, som det samlede erhverv og det danske samfund havde grund til at være stolt af.

Men det er fortid nu. Væksten og udviklingen sker i dag i mange andre lande, hvor forståelsen for, at det er landets produktion, der er grundlaget for fremtidig vækst.

Kommentarer til den øvrige strategi:

2.1 Produktionsmål:

Administrationsgrundlaget skal tage udgangspunkt i virkeligheden med stor vægt på produktionsøkonomi, uden alvorlige gener for miljøet.

Hvorfor nedlægge klassiske dambrug, hvor den totale miljøeffekt er meget bedre end højteknologiske dambrug.

Økologisk dambrug er en religiøs, indbildt døgnflue. Men det skal foregå på kommercielle vilkår.

Man skal ikke omlægge for teknologiens skyld, men er der økonomi i ny teknologi har erhvervet selv kunnet finde finansiering til det. Lidt økonomisk støtte kan være sundt, men i dag styres produktionsmål mere med tilskud, end af markedøkonomien. Og det fordærver.

2.2 Miljømål:

Det er en indbildt sygdom hos Naturstyrelsen og nogle danske forskere, at de danske vandløb og delvis indre farvande har et kvælstof problem. I de fleste andre lande i Europa og den øvrige verden har man for længst forladt den fejlagtige kvælstoffokusering, men har i stedet rettet fokus på Fosfor, og i særdeleshed på forholdet mellem N og P.

Naturstyrelsen har ulovligt gennem 25 år undladt at tage de objektive målinger ved samtlige vandløbsstationer til fastlæggelse af udledningen af bl.a. N og P. Hvordan kan man fortsætte med at kræve restriktioner, når man intet lovligt udgangspunkt har?

Hele 2.2 er endnu et eksempel på central styring, hvor systemet vil fortsætte samme linje, som har kørt ferskvandsproduktionen i sæk.

2.3 Eksportmål:

Historikken, som ovenfor nævnt, viser, at den danske produktion har været i tilbagegang gennem mange år. Ikke som påstået, på grund af miljøproblemer, men derimod på grund af bureaukrati med restriktive

rammebetingelser, der slet ikke har været fagligt funderet og underbygget, men kun havde afvikling som mål.

En vækststrategi har som fundament, at erhvervets rammebetingelser er udformet på et grundlag, der gør det muligt for dambrugerne at tjene penge på deres produktion. Så enkel er virkeligheden ! Og det er en utopisk tanke, at lade de myndigheder/personer, der har haft ansvaret for de destruktive rammevilkår, der har kørt erhvervet i sæk, udforme vækstfremmende rammevilkår.

3: Indsatser:

Jeg har kun få kommentarer til pkt. 3., og de fleste er nævnt tidligere.

Myndighederne har siden 1980'erne administreret efter "piske metoden" frem for "gulerods metoden". Ganske enkelt fordi man ikke har haft tilstrækkelig ekspertise med konkret viden, og uden vilje til at få denne viden ved et samarbejde med dambrugerne og nogle af de dambrugs konsulenter, der gennem alle årene har været meget tæt på virkeligheden på dambrugene.

Myndighederne har tiltaget sig magten ved at give urigtige oplysninger til samfund og folketing om den faktiske virkelighed i dambrugsproduktionen. Det har myndighederne kunnet overleve, og udvikle sine egne systemer på, indtil nu.

Endvidere er myndighedernes styring af udviklingen sket ved en meget stor grad af tilskud til omlægning af produktionen - på præmisser udtænkt af de selv samme myndigheder,

Nu er sandhedens time kommet, hvor folketinget så småt er i gang med at stille krav og anmode om dokumentation for det administrationsgrundlag, myndighederne har anvendt. Og dette store synderegister bliver ikke optrevet på få dage, da de implicerede stadig lever i håbet om fortsat at forklare folketing en falsk virkelighed.

Men det slutter snart. Og så bliver der travlt ved håndvasken.

Afslutning:

Selvom det er politikernes ansvar at vedtage lovgivning, kræver en korrekt lovgivning loyal fremlæggelse af såvel faglige som juridiske sammenhænge fra det tilhørende embedsmandssystem. Dette er i mange tilfælde slet ikke sket. Derfor bygger megen lovgivning på akvakulturområdet på et fagligt og juridisk ukorrekt grundlag.

Afslutningsvis kan jeg kun appellere til politikerne om, at få totalt rensat ud i den selvbestaltede mængde af embedsmænd i MS, SNS og nu Naturstyrelsen, der gennem de sidste mange år har vildledt, samfund, folketing og EU med deres egen ideologi, der er faglig og juridisk ukorrekt.

Erik Ugilt Hansen.